

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

JUNIORKI

il. Karolina Sroka

Ci z Was, którzy czterdziestkę mają już dawno za sobą, pamiętają zapewne obowiązkowe obuwie szkolne z czasów PRL, czyli JUNIORKI. Tym z Was, którzy czterdziestkę mają jeszcze przed sobą, przypominamy ich słownikową definicję: JUNIOREK 'młodzieżowy but profilaktyczny, popularny w latach siedemdziesiątych XX w.'. Zdrowotność, a więc i „profilaktyczność” JUNIORKÓW była nieco kontrowersyjna, piszemy jednak nie o kwestiach ortopedycznych, tylko o językowych. JUNIOREK jest rodzaju męskiego, ale formę dopełniacza liczby mnogiej ma oboczną: tych JUNIORKÓW lub tych JUNIOREK – obie formy są poprawne. Natomiast inny męskorodzajowy but młodzieżowy – TRAMPEK – ma w dopełniaczu liczby mnogiej już tylko jedną formę poprawną i wcale nie jest to forma z męskorodzajową końcówką -ów. Poprawnie: tych TRAMPEK (a nie: trampków). TRAMPEK bowiem to wyraz, który „zmienił płeć”: w pierwszym powojennym słowniku języka polskiego jest tylko (ta) TRAMPKA – (tych) TRAMPEK (tak jak ta tenisówka – tych tenisówek), dopiero kilkadziesiąt lat później żeńska TRAMPKA przekształciła się w męski TRAMPEK, ale forma dopełniacza liczby mnogiej pozostała niezmieniona.